

Реформа аспірантури

Особливості впровадження програм підготовки фахівців із ступенем Доктора філософії

Михайло Винницький Ph.D.

екс-Директор Докторської школи НаУКМА

Радник Міністра освіти і науки України

Національний експерт з реформування вищої освіти Еразмус+

Тренінг для членів робочої групи з розроблення стандартів вищої освіти за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування»

2.11.2015

Erasmus+

Вихідні тези реформ

- Традиційна система аспірантури потребує реформування:
 - В Україні лише 7% аспірантів вчасно завершують дисертації (за 3 роки) і лише 25% взагалі виходять на захист (дані МОН за 2009р.)
 - Існуюча система аспірантури (в т.ч. обмеження єдиним науковим керівником, надання переваги публікаціям у журналах з переліку ВАК, жорстка прив'язка до шифру спеціальності) не надає достатньо можливостей молодому науковцю інтегруватися у світову наукову спільноту в процесі його підготовки
- “Університетська автономія” – основна парадигма нового закону «Про вищу освіту» - передбачає відповідальність саме університетів за підготовку фахівців всіх рівнів вищої освіти і за якість випускника PhD програм
 - З часом в Україні зникне поняття державного диплому – заміниться дипломом університету, який відповідатиме повністю за якість свого випускника

Гармонізація систем підготовки Ph.D. в ЄС

- Згідно з болонською декларацією (оприлюдненою в 1999 р. підписаною Україною в травні 2005 р.), перехід на три-циклову систему вищої освіти мав відбутися у всіх країнах-учасниках до 2010 р.
 - Додаткові вимоги: впровадження ЄКТС, створення незалежних (недержавних) акредитаційних агенств для контролю якості освіти, розширення мобільності, і т.п.
- Поки українська влада зволікала, в ЄС уточнювали зміст майбутніх систем ENEA та ERA:
 - Зальцбургські принципи – визначення центральної ролі докторських програм в розвитку університету, як інституції
 - Дублінські дескриптори – визначення “компетентностей”, які повинен освоїти докторант за період навчання на докторській програмі
- У 2011 р. розпочалася “реформа” (?) – нібито ліквідовано ВАК...

Дублінські дескриптори: Компетентності аспіранта

- знання та розуміння (knowledge and understanding);
 - Системне розуміння сфери навчання і досконале володіння дослідницькими вміннями та методами
- застосування знань та розумінь (applying knowledge and understanding);
 - Демонструють здатність замислити, спланувати, здійснити і застосувати дослідження з науковою цілісністю
 - Через оригінальне дослідження здійснили науковий внесок, який розширює межі існуючих знань шляхом розроблення предмету досліджень та заслуговує певної національної або міжнародної реферованої публікації
- формування тверджень (making judgements);
 - Здатні до критичного аналізу, оцінювання, синтезу нових і складних ідей
- комунікативні навички (communications skills);
 - Можуть спілкуватися з колегами, широким академічним співтовариством і суспільством у цілому у сфері свого досвіду
- навички навчання (learning skills).
 - Можуть сприяти в академічному і професійному контекстах теїхнологічному, соціальному та культурному прогресу, базованому на знаннях

Європейська тенденція: структуровані PhD програми

Структуровані докторські програми в ЄС складаються із:

- обов'язкового прослухання докторантами **спеціальних курсів**, пов'язаних з науковою діяльністю (*research skills*), в т.ч.:
 - методологію досліджень (якісні, кількісні, експериментальні методи);
 - спеціалізовані семінари, курси, обговорення тощо – за фахом.
- навчання суміжних **навичок** та розвиток індивідуальних здібностей (*transferable skills*):
 - комунікаційні здібності (в т.ч. викладання, навички презентації);
 - написання наукових текстів та підготовка публікацій;
 - наукове письмо англійською мовою (в т.ч. *Writing a Research Paper*)
- проведення якісного **дослідження** і підготовки дисертації до захисту перед спеціально скликаною для цього радою (не обов'язково постійно діючою і/або склад якої затверджений державою)

Десять базових принципів Ph.D. в ЄС - Зальцбург 2005р.

1. Докторські програми забезпечують поширення знань через проведення оригінальних наукових досліджень.
2. Докторські програми є важливою частиною університетської стратегії і політики.
3. Різноманіття європейських докторських програм – це потужний аспект, який має бути підкріплений їх високою якістю.
4. Докторанти є молодими дослідниками, які роблять важливий внесок в розвиток науки.
5. Ключову роль відіграють наукові керівники та атестація роботи. Оцінювання результатів базується на прозорій угоді про взаємну відповідальність між докторантом, науковим керівником та інституцією.

Десять базових принципів Ph.D. в ЄС - Зальцбург 2005р.

6. Досягнення “критичної маси”: перехід до міжнародної, національної та регіональної співпраці.
7. Докторські програми мають виконуватися протягом визначеного часу: 3 або 4 роки навчання.
8. Підтримка інноваційних структур для проведення міждисциплінарних докторських досліджень.
9. Зростання мобільності: забезпечення як географічної, так і міждисциплінарної та міжнародної співпраці між університетами та іншими партнерами.
10. Забезпечення необхідного фінансування: розвиток якісних докторських програм потребує належного і стабільного фінансування.

Перші докторські програми НаУКМА (впроваджені паралельно з традиційною аспірантурою)

- вересень 2008 р. – перший прийом на 3 програми:
 - “управління в охороні здоров’я” (ШОЗ + кафедра соціології НаУКМА + Maastricht),
 - “масові комунікації” (Школа журналістики + Univ. Autònoma Barcelona),
 - “фінанси” (кафедра фінансів НаУКМА + Києво-Могилянська Бізнес Школа).
- вересень 2009 р. – перший прийом на ще 2 програми:
 - “філософія та література” (кафедри філософії та літературознавства НаУКМА)
 - “біологія та біорізноманіття” (кафедри біології та екології НаУКМА + Інститут ботаніки НАНУ)
- вересень 2010 – перший прийом на ще 2 програми:
 - “соціальна робота” (ШСР НаУКМА + унів. Любляни за підтримки “Темпус”)
 - “історія України” (кафедра історії НаУКМА + Український католицький університет)
- жовтень 2010 – старт проекту “**Темпус**” з розробки моделі ДШ для України
- вересень 2011 – перший прийом на програму “суспільні трансформації”
- листопад 2011 – присуджено перший ступінь PhD НаУКМА в галузі фінансів Г. Беленькій (диплом вручила в грудні 2011 р. А. Василіу, Єврокомісар з питань освіти, культури, багатомовності та молоді)
- 2012 р. – три захисти спільних PhD ступенів НаУКМА + Univ. Autònoma Barcelona

Проект Темпус: що зроблено?

- Створено діючу адмін. модель функціонування ДШ
 - Описано і впроваджено процедури вступу, впровадження курсів, оцінка якості викладання, оцінювання докторантів (аудиторних занять і поетапного проходження дослідницької роботи), підготовки до захисту, захисту...
Doctoral School Code of Practice
 - Створено автоматизовану систему управління навчальним процесом **Learning Management System**, як основного адміністративного і комунікаційного інструмента ДШ
- Створено curricula для **міжпрограмних курсів** докторантського рівня (власними силами та за участі партнерів з ЄС - Маастріхт і Глазгоу)
 - Advanced Research Methods and Methodology
 - Managing your PhD
 - English Academic Writing
 - How to get published in an academic journal
 - Writing a research proposal

Структура PhD програм в НаУКМА – адаптація досвіду ЄС

Перший рік	Другий рік	Третій рік	Четвертий рік
<p>9-12 кредитів міждисциплінарних курсів</p> <ul style="list-style-type: none">- English academic writing- Дослідницькі методи <p>6-8 кредитів фахових курсів</p> <ul style="list-style-type: none">- спеціально розроблені курси докторантського рівня- курси індивідуального вибору з набору курсів магістерських програм НаУКМА <p>Написання «докторського проекту»</p>	<p>9-12 кредитів міждисциплінарних курсів</p> <ul style="list-style-type: none">- English academic writing- Управління проектами- Навички викладання у вищій школі <p>6-9 кредитів – фахові семінари</p> <p>Решта часу - дослідження</p> <ul style="list-style-type: none">- написання першої статті до міжнародного журналу	<p>До 6 кредитів – фахові семінари або трансфер ЄКТС</p> <p>Дослідницька робота</p> <ul style="list-style-type: none">- написання статей- викладацька практика- виступи на міжнар. конференціях	<p>1 рік = 60 ЄКТС</p> <p>6 кредитів – фахові семінари</p> <p>Завершення дисертації</p> <p>Публічний захист перед радою фахівців з тематики дисертанта</p>

Захист «докторського проекту»
- призначення другого наукового керівника (бажано з закордону)

Вимоги докторських (PhD) програм в НаУКМА

- Докторант, впродовж першого і другого року навчання слухає фахові спец-курси і міждисциплінарні методологічні курси (напр. методи, academic writing, управління проектами, і т.п.).
 - В кредитному вимірі, орієнтовне навантаження докторанта:
 - I рік навчання: 15-25 ECTS – курси + написання проекту дослідження
 - II рік навчання: 15 ECTS – курси + дисертаційне дослідження
- Упродовж II і III року навчання докторанти регулярно обговорюють проміжні результати своїх досліджень на докторських семінарах
- Обов'язковою умовою допуску до захисту є викладацька практика, виступи на міжнародних конференціях і публікація мінімум однієї статті у міжнародному рецензованому журналі (peer reviewed journal).
- На кінець IV року навчання, докторант готує дисертацію на базі незалежно проведених досліджень, яка за своїм змістом має наукову новизну і є внеском у суму знань певної галузі.

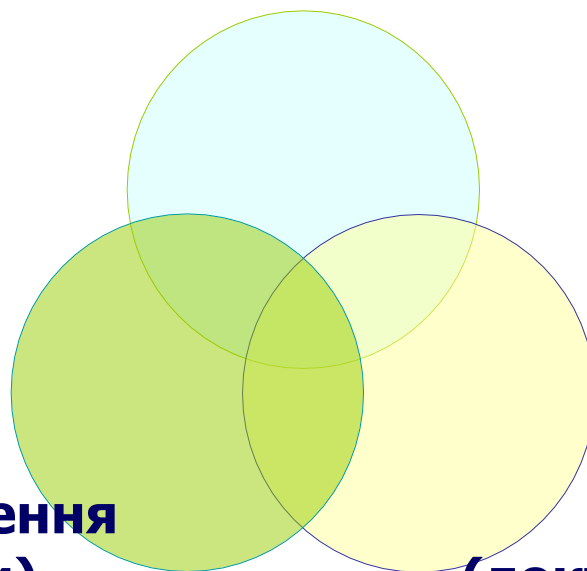
Навіщо аспірантові реформована (структурована) аспірантура?

- Уникнення феномену “відірваності”, що може виникнути в процесі проходження традиційної аспірантури, яка побудована на співпраці єдиного керівника із підопічним студентом. Докторанти PhD програм зразу включені в діючий осередок науковців із спільними інтересами, в якому регулярно обговорюються результати досліджень, новинки літератури, т.п.
- Структура, надана регулярністю аудиторних занять та обговорень дисциплінує індивідуальну дослідницьку роботу і розширює можливості для її унапрявленя через різноманітність джерел інформації та спілкування
- Можливість співпраці з закордонними колегами (в т.ч. відрядження, спільні публікації, конференції, стажування – навіть спільний захист / два дипломи)
- **Положення «Про академічну мобільність» поширюється на аспірантів**
- Можливість отримання диплому PhD за зрозуміли у світі зразком

Докторська школа: адміністратор (інтегратор) докторських програм

**Міжпрограмні курси
+ контроль якості**

**Наукові дослідження
(фахові групи)**

**Фахові курси
(докторські програми)**

Без зіграної дослідницької групи з відповідною “критичною масою” не може функціонувати докторська програма

Дослідницька група

- Добровільне об'єднання фахівців, які ініціюють створення Докторської програми (мінімум 5 осіб, які є співробітниками НаУКМА – не обов'язково з однієї кафедри) для виконання досліджень у певній галузі, планують освітню програму, яка забезпечує залучення докторантів до академічної діяльності. При потребі, до дослідницької групи залучаються колеги – науковці з інших ВНЗ та/або інститутів НАНУ.

Керівник дослідницької групи

- Особа, персонально відповідальна за управління науковою та освітньою діяльністю, а також за розвиток Докторської програми; за посадою представляє Докторську програму у Виконавчому комітеті ДШ.

Зауваження (“несподівані відкриття”):

- **Проблема критичної маси** (нажаль) не вирішується формальним об'єднанням зусиль декількох ВНЗ чи співпрацею університету з інститутом НАНУ
- **Персоналізація** «владних повноважень» (нажаль) не сприяє розвитку наукової культури в дослідницькій групі та часто заважає ефективності її роботи
- Впровадження реальної **міждисциплінарності** (нажаль) є значно важчим завданням ніж це здавалося б на перший погляд

2014 р - Модель «докторських програм» НаУКМА стає базою для національної реформи аспірантури

- Закон «Про вищу освіту» - Стаття 5:6 «Доктор філософії - освітній і одночасно перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти...Ступінь доктора філософії **присуджується вищим навчальним закладом** або науковою установою в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної **освітньо-наукової програми** та підготовки і публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді.
- Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі (ад'юнктурі) становить чотири роки. **Обсяг освітньої складової** освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить **30-60 кредитів ЄКТС.**»

Досвід ЄС показує, що дидактичну частину докторської програми можна групувати по трьох напрямках:

1. Курси загальної підготовки дослідника (transferrable skills), напр.: «управління дослідницькими проектами», «написання апікацій на гранти», «навички викладача ВНЗ», «презентаційні навички для конференцій/семінарів», тощо
2. Курси мовної підготовки, напр.: «англійське академічне письмо», друга іноземна мова...
3. Курси аспірантського рівня за спеціалізацією (т.зв. «гарвардський метр»)

Закон розширює рамки для «освітньо-наукових програм»

Не обов'язково впроваджувати освітньо-наукову програму по кожній спеціальності в кожному ВНЗ:

- Особи, які навчаються у ВНЗ мають **право на академічну мобільність** (Стаття 63:17)
- Науко-педагогічні працівники ВНЗ мають **право на академічну мобільність** (Стаття 58:2) для провадження професійної діяльності
- Стаття 7:8 «8. У разі здобуття особою вищої освіти за **узгодженими між вищими навчальними закладами**, у тому числі іноземними, **освітніми програмами** вищі навчальні заклади мають право виготовляти та видавати спільні дипломи за зразком, визначеним спільним рішенням учених рад таких вищих навчальних закладів.»
- Стаття 5:6 «**Наукові установи можуть здійснювати підготовку докторів філософії за власною освітньо-науковою програмою згідно з отриманою ліцензією на відповідну освітню діяльність.** Наукові установи можуть також здійснювати підготовку докторів філософії за освітньо-науковою програмою, узгодженою з вищим навчальним закладом. У такому разі наукова складова такої програми здійснюється у науковій установі, а освітня складова - у вищому навчальному закладі.»

Стандарти аспірантури запропоновані в проекті Постанови КМУ (заміні №309)

- Скасування інституту «здобувача» – навчальна складова програми (згідно Закону: 30-60 кредитів ЄКТС) є обов'язковою для всіх аспірантів
 - «Особи, які професійно здійснюють наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати ступінь доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою) у відповідному вищому навчальному закладі (науковій установі) без переривання трудової діяльності або під час перебування у творчій відпустці.
 - Здобуття ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою) передбачає повне та успішне виконання відповідної освітньо-наукової програми та навчального плану аспірантури (ад'юнктури) цього вищого навчального закладу (наукової установи) згідно із затвердженими в установленому порядку індивідуальним навчальним планом та індивідуальним планом наукової роботи прикріпленої особи.»
- «Усі аспіранти (ад'юнкти), незалежно від форми навчання, зобов'язані відвідувати аудиторні заняття (за заочною формою навчання – під час додаткової оплачуваної відпустки, передбаченої трудовим законодавством) і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта (ад'юнкта) та освітньо-науковою програмою аспірантури (ад'юнктури) вищого навчального закладу (наукової установи).»

Навчальний план аспірантури (Проект Постанови КМУ)

- «Підготовка здобувачів ступеня доктора філософії в аспірантурі (ад'юнктурі) здійснюється за освітньо-науковою програмою та навчальним планом, що затверджуються вченою радою вищого навчального закладу (наукової установи) для кожної спеціальності.»
 - Навчальний план аспірантури (ад'юнктури) повинен містити перелік та обсяг навчальних дисциплін (30-60 кредитів ЄКТС) , послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.
 - Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури (ад'юнктури) є основою для формування аспірантом (ад'юнктом) індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи
 - Індивідуальний навчальний план аспіранта (ад'юнкта) повинен містити перелік дисциплін вільного вибору аспіранта (ад'юнкта) в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС. При цьому аспіранти (ад'юнкти) мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, і які дотичні до тематики дисертаційного дослідження, за погодженням зі своїм науковим керівником та керівником відповідного факультету чи підрозділу.
 - Засвоєння аспірантами (ад'юнктами) навчальних дисциплін може відбуватися як на базі вищого навчального закладу (наукової установи), до якої зарахований аспірант (ад'юнкт), а також в рамках реалізації права на академічну мобільність - на базі інших вищих навчальних закладів (наукових установ).

Зміст навчального плану аспірантури (Проект Постанови КМУ)

- Освітньо-наукова програма аспірантури (ад'юнктури) вищого навчального закладу (наукової установи) має включати не менше чотирьох складових, що передбачають набуття аспірантом (ад'юнктом) таких компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій:
- 1) здобути глибинні знання зі спеціальності (групи спеціальностей), за якою (якими) аспірант (ад'юнкт) проводить дослідження, зокрема засвоїти основні концепції, розуміти теоретичні та практичні проблеми, історію розвитку та сучасний стан наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіти термінологією з досліджуваного наукового напрямку (орієнтовний обсяг цієї освітньої складової становить не менше 12 кредитів ЄКТС);
- 2) оволодіти загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору (орієнтовний обсяг цієї освітньої складової становить 4-6 кредитів ЄКТС);
- 3) набути універсальні навички дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або написання пропозицій на фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності тощо (орієнтовний обсяг цієї освітньої складової становить не менше 6 кредитів ЄКТС);

Зміст навчального плану аспірантури (Проект Постанови КМУ)

- 4) здобути мовні компетентності, достатні для представлення та обговорення своїх наукових результатів іноземною мовою (англійською або іншою, відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формах, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності (рекомендований обсяг цієї навчальної складової становить 6-8 кредитів).
- Аспірант (ад'юнкт), який підтверджує рівень свого знання іноземної мови, зокрема англійської, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, на рівні C1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, має право:
 - а) на зарахування відповідних кредитів, передбачених освітньо-науковою програмою аспірантури (ад'юнктури), як таких, що виконані у повному обсязі;
 - б) використати обсяг навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для здобуття інших компетентностей (за погодженням з науковим керівником).
- Вчена рада вищого навчального закладу (наукової установи) має право прийняти рішення про визнання набутих аспірантом (ад'юнктом) до або поза аспірантурою (ад'юнктурою), або в інших вищих навчальних закладах (наукових установах) компетентностей з однієї чи декількох навчальних дисциплін (зарахувати кредити ЄКТС), обов'язкове здобуття яких передбачено освітньо-науковою програмою аспірантури (ад'юнктури).

Особливості «нової» аспірантури (Проект Постанови КМУ)

- «Підготовка здобувачів ступеня доктора філософії за державним замовленням здійснюється виключно в аспірантурі (ад'юнктурі) за денною формою навчання.»
- «Невід'ємною складовою освітньо-наукової програми аспірантури (ад'юнктури) та наукової програми докторантури є підготовка та публікація не менше однієї статті в науковому виданні, яке включене до однієї з міжнародних наукометричних баз, перелік яких визначає МОН»
- «Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.»
 - «Рішенням вченої ради аспіранту (ад'юнкту) може бути призначено два наукових керівники з відповідним розподілом годин навантаження та обов'язків між ними.»

Ліцензування та акредитація аспірантури (проект Постанови КМУ)

- «Для здійснення освітньої діяльності на третьому рівні вищої освіти вищі навчальні заклади (наукові установи) зобов'язані отримати відповідну ліцензію... У разі підготовки докторів філософії за освітньо-науковою програмою, узгодженою між вищим навчальним закладом і науковою установою, реалізація навчального плану здійснюється вищим навчальним закладом... а забезпечення проведення наукових досліджень реалізується науковою установою або вищим навчальним закладом спільно з науковою установою. У такому випадку під час ліцензування освітньої діяльності вищого навчального закладу (наукової установи)... та під час акредитації відповідної освітньо-наукової програми враховуються показники спільного наукового потенціалу вищого навчального закладу і відповідної наукової установи»

Стандарти захисту дисертації (проект Постанови КМУ)

- «Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії має бути самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань, або ж на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях.»
- «Атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою вищого навчального закладу чи наукової установи, акредитованою Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.»
 - Цитата з Закону: «Здобувачі наукових ступенів мають право на вибір спеціалізованої вченої ради.» (разової або постійно-діючої)
 - «Особи, які здобувають ступінь доктора філософії, захищають дисертації, як правило, у постійно діючій спеціалізованій вченій раді з відповідної спеціальності, яка функціонує у вищому навчальному закладі (науковій установі), де здійснювалася підготовка аспіранта (ад'юнкта). Вчена рада вищого навчального закладу (наукової установи) має право подати до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти документи для акредитації разової спеціалізованої вченої ради, або звернутися з відповідним клопотанням до іншого вищого навчального закладу (наукової установи), де функціонує постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності, акредитована відповідно до законодавства.»

Стандарти захисту дисертації (проект Постанови КМУ)

- Стаття 7:4 Закону. «У дипломі доктора філософії, доктора наук зазначаються назва вищого навчального закладу (наукової установи), в якому здійснювалася підготовка, назва вищого навчального закладу (наукової установи), у спеціалізованій вченій раді якого (якої) захищено наукові досягнення, а також назва кваліфікації, що складається з інформації про здобутий особою науковий ступінь, галузь знань та/або спеціальність.»
- Стаття 6:5. «Дисертації осіб, які здобувають ступінь доктора філософії...а також відгуки опонентів оприлюднюються на офіційних веб-сайтах відповідних вищих навчальних закладів (наукових установ) відповідно до законодавства.»

Стаття 6:6. «До захисту допускаються дисертації, виконані здобувачем наукового ступеня самостійно. Виявлення в поданій до захисту дисертації академічного плагіату є підставою для відмови у присудженні відповідного наукового ступеня...

Виявлення академічного плагіату у захищеній дисертації є підставою для скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня та видачу відповідного диплома. Якщо дисертація, в якій виявлено академічний плагіат, була захищена у постійно діючій спеціалізованій вченій раді, науковий керівник, офіційні опоненти, які надали позитивні висновки про наукову роботу, та голова відповідної спеціалізованої вченої ради позбавляються права брати участь у роботі спеціалізованих вчених рад строком на два роки, а вищий навчальний заклад (наукова установа) позбавляється акредитації відповідної постійно діючої спеціалізованої вченої ради та права створювати разові спеціалізовані вчені ради строком на один рік. Якщо дисертація, в якій виявлено академічний плагіат, була захищена у разовій спеціалізованій вченій раді, науковий керівник, члени цієї ради та офіційні опоненти, які надали позитивні висновки про наукову роботу, позбавляються права брати участь у роботі спеціалізованих вчених рад строком на два роки, а вищий навчальний заклад (наукова установа) позбавляється права створювати разові спеціалізовані вчені ради строком на один рік.»

Проект Постанови КМУ вводить у дію з 1 січня 2016 р.

- Легітимність цієї дати потребує змін до закону «Про вищу освіту»
- За будь-яких умов: «Підготовка аспірантів (ад'юнктів) та докторантів, що здійснюється вищими навчальними закладами та науковими установами і започаткована до набрання чинності цією постановою, продовжується в межах передбаченого строку підготовки відповідно до Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 березня 1999 р. № 309 потенціалу вищого навчального закладу і відповідної наукової установи»
- Поки що залишаються чинні Постанови, які регулюють порядок захисту дисертацій через постійно-діючі спеціалізовані вчені ради (прогноз: до 1 січня 2019 р.)

Нові освітньо-наукові програми аспірантури – інновація, варта уваги

- Потужний засіб заохочення співпраці між ВНЗ та між ВНЗ і науковими установами НАНУ через спільні освітньо-наукові програми
 - Шанс деяким програмам і закладам потрапити в світові рейтинги
- Відповідь на потребу підвищення якості підготовки молодих науковців, через розширення можливостей для мобільності, спільного керівництва, обов'язкового створення середовища для обміну/обговорення наукових здобутків
 - Впровадження компетентнісного підходу (на рівні ВНЗ і з часом на рівні Агентства) до підготовки докторів філософії
 - Що МИ (роботодавці науково-педагогічних працівників) хочемо на виході?
- Засіб переходу від парадигми «виконання наказів МОН» до парадигми «управління репутацією ВНЗ» - нові виклики автономії / збільшення відповідальності
 - «вартість» диплому (його престижність) збільшиться – але лише для деякого 😊

